

СЪЮЗ ЗА СТОПАНСКА ИНИЦИАТИВА

България, 1784 София, ул. "Михаил Тенев" № 12, Бизнес-център „Евротур“
тел: 02/ 970 48 40, факс: 02/970 48 06, URL <http://www.ssi-bg.net>, e-mail: office@ssi-bg.org

Изх. № 0073/05.03.2012 г.

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

По Конституционно дело № 2/2012 г.

СТ А Н О В И Щ Е

от СЪЮЗ ЗА СТОПАНСКА ИНИЦИАТИВА,
конституиран като заинтересована страна с
Определение от 9.И.2012 г. на КС на РБ по К.Д. №
2/2012 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

В определения от Вас срок представяме становището на Съюза за стопанска инициатива /ССИ/ относно Искането на 55 народни представители от 41-то Народно събрание за установяване противоконституционността на § 2, § 3 и § 21 от Закона за изменение и допълнение на Кодекса на труда (ДВ, бр. 7 от 2012 г.), по което е образувано Конституционно дело № 2/2012 г.

Поддържаеме всички подробно изложени доводи в искането на народните представители направено съгласно чл.149, ал.1, т.2 и т.4 от Конституцията на Република България и като представителна работодателска организация, чиято дейност е насочена основно към защита на малкия и среден бизнес, искаме да изложим и следните съображения:

Считаме, че въвеждането на критериите за представителност при завишени изисквания и то в условията на нарастваща безработица/ особено сред младите хора/, са в разрез с българската Конституция, както и част I-ва на Европейската социална харта, които прогласяват принципите на социалната държава.

В този смисъл изложените мотиви на Министър Тотю Младенов към законопроекта за изменение на чл. 35 от Кодекса на труда са напълно неприемливи. В тях като основание за исканата промяна е посочено създаване на обективни и безпристрастни критерии за представителност на организациите на работодателите, които да гарантират значимост и социален мандат на участниците в тристранния диалог в съответствие с препоръките на Европейската комисия в областта на социалния диалог. Това не би могло да бъде възприето от ССИ поради следното:

- такава мярка не само не стимулира, а пряко демотивира членуването на дребни и средни предприятия в повече от една работодателска организация. Това лишава тези

D
за всички съдии
6.03.12г

предприятия от това да се възползват от различни услуги, които предлагат отделните работодателски организации;

- докато европейската практика е да се разшири представителността на гражданските структури, с такава мярка се стеснява тази представителност и се създават допълнителни пречки на развитието на гражданското общество.

В нито един от документите на Европейската комисия няма изисквания, които да налагат приемане на визираните промени, макар в мотивите си вносителят да се позовава на такова, без да бъде посочено от къде черпи подобен аргумент.

Поради това считаме, че с приемането на подобни критерии по същество ще бъде отнета възможността малкият и среден бизнес да бъде адекватно представен в социалния диалог и ще бъде отнето правото на защита на един социално-икономически сегмент, който е гръбнак на икономиката и осигурява основната заетост в Република България. Тези изменения не просто ще създадат допълнителни пречки пред развитието на малкия и среден бизнес в България, но по същество са с дискриминационен характер.

I. По искането за обявяване на противоконституционността на § 2 и § 3 от ЗИДКТ (ДВ, бр. 7 от 2012 г.)

Новоприетите с § 2 и § 3 от ЗИДКТ редакции на чл. 34 и чл. 35 от КТ, рязко увеличават критериите за представителност на синдикалните и работодателските организации.

Неимоверното завишаване на критериите за представителност е не само необосновано от законодателно-регулаторна гледна точка, като внасящо съществена промяна на установените индустриални отношения в Република България, но и противоречи на Конституцията на Република България, както и на редица международни договори, по които Република България е страна.

Представителните организации на работодателите и на синдикатите участват в Националния съвет за тристранно сътрудничество /НСТС/ и във всички нива на трипартидният социален диалог – в отрасли, браншови, областни и общински съвети за тристранно сътрудничество (чл. 3 – чл. 3е от КТ). В тристранния диалог /изпълнителна власт, синдикати, работодатели/ се решават изключително важни въпроси относно трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения, осигурителните отношения, както и въпросите на жизненото равнище. Ето защо, от съществено значение в тристранния диалог е наличието на широко и адекватно представителство на работодателите и на трудещите се, които имат правото свободно да се сдружават за защита на техните законни интереси /чл. 49 от К/.

Рязко увеличените изисквания за представителност към работодателските организации, въведени с § 3 (чл. 35 КТ) и то в условията на намаляваща заетост, водят до обратен резултат – до липса на широка и адекватна представителност на работодателите в НСТС. Изменената норма на чл. 35 КТ вече изисква представителна работодателска организация да обединява поне 100 000 осигурени по трудов договор лица (при досегашни 30 000), да има местни органи в повече от 1/4 от общините в страната (при досегашни – в 1/5 от общините), и т.н. На практика от досегашните 6 национално представителни организации на работодателите – БТПП, БСК, АИК, КРИБ, ССИ и БСЧП "Възраждане" в НСТС, при прилагането на увеличените изисквания на чл. 35 КТ, в НСТС ще бъде представена само една – КРИБ /организация на едрия бизнес/. Малкият и средният бизнес в България практически ще бъде изключен от участие в тристранния социален диалог, а известно е, че именно малкият и средният бизнес е фундамента на всяка национална икономика. Ето защо ССИ, като организация, обединяваща работодатели от микро, малки и средни предприятия счита, че с изменената норма на чл. 35 КТ се нарушава правото на сдружаване на работодатели, постулирана от чл. 49, ал. 2 от Конституцията, като редуцирането на броя на

представителните организации на работодателите до една организация може да доведе до риск от казионност, което да деформира тази представителност.

Изменената с § 3 от ЗИДКТ норма на чл. 35 КТ противоречи и на международни договори, по които Република България е страна. Както е известно, съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията: "Международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България, са част от вътрешното право на страната. Те имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат." В случая, налице е противоречие с чл. 5 от Европейската социална харта (ревизирана) гласящ: "С цел да се осигури или съдейства за упражняването на свободата на работниците и на работодателите да образуват местни, национални или международни организации за защита на техните икономически и социални интереси и да членуват в тези организации, договарящите страни се задължават тяхното национално законодателство и неговото прилагане да не накърняват тази свобода." Нормата на изменения чл. 35 КТ ограничава свободата на сдружаване на работодателите и ще доведе до монополизъм, пред вид факта, че много работодатели като следствие, естествено ще бъдат принудени да се пренасочат от работодателски организации, които не са покрили нововъведените и житейски неоправдано завишени критерии за представителност - към тази/тези организации, които са успели да сторят това, защото последните те ще могат легитимно и пълноценно да участват в тристранния диалог. В същия смисъл е налице и противоречие с други международни договори, по които Република България е страна – Конвенция № 87/1948 г. (чл. 3, ал. 2) и Конвенция № 98/1949 г. на МОТ за правото на синдикално и работодателско сдружаване, с чл. 2, ал. 1 от Всеобщата декларация за правата на човека, с чл. 2, т. 2 от Международния пакт за икономически, социални и културни права, с чл. 20 от Хартата за основните права на Европейския съюз (както правилно са посочили вносителите – народни представители).

По аналогичен начин необосновано са завишени и изискванията за представителност към синдикалните организации в § 2 от ЗИДКТ (чл. 34 КТ). С завишените изисквания също се засяга правото на сдружаване на работниците и служителите, което противоречи на чл. 49, ал. 1 от Конституцията на Република България и на горепосочените международни договори, по които Република България е страна.

II. По искането за обявяване на противоконституционността на § 21 от ЗИДКТ (ДВ, бр. 7 от 2012 г.)

Въпросът за недопускане работната сила да бъде предоставяна без трудов договор, по същество е въпрос за ефективно осъществяване на контрол от страна на държавата. Недопустимо е работникът или служителят да бъде глобяван (особено в условията на увеличаваща безработица, а и по принцип) за това, че по независещи от работника или служителя причини, определен недобросъвестен работодател не е сключил трудов договор с него.

Ето защо, ССИ споделя аргументите, изложени от вносителите – народни представители и счита, че новоприетият чл. 414а КТ е в противоречие с принципите на демократична, правова и социална държава, прокламирани в преамбюла, както и с чл. 48, ал. 1 от Конституцията на Република България.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С оглед на така изложените доводи, молим да постановите решение, с което да бъде установена противоконституционността и несъответствието с общопризнатите норми на международното право и с международните договори, по които България е страна, на § 2 и § 3 от Закона за изменение и допълнение на Кодекса на труда (ЗИДКТ) (обн., ДВ, бр. 7/24.01.2012 г.), с които се изменят чл. 34 и чл. 35 от Кодекса на труда (КТ) и § 21 ЗИДКТ, с който се създава нов чл. 414а КТ (обн., ДВ, бр. 26 от 1986 г., последно изм., бр. 7/2012 г.).

С УВАЖЕНИЕ,

За СЪЮЗ ЗА СТОПАНСКА ИНИЦИАТИВА:

.....
ТЕОДОР ДЕЧЕВ

И.Д. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ССИ

